

kirjaamo.sm@gov.fi

## **Poliisihallituksen lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi automaattisesta tietojen hausta ja –vaihdosta poliisiyhteistyössä sekä henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain muuttamisesta.**

Kuten esitysluonnoksessa lukee, esitys perustuu ns. Prüm 2 asetukseen, joka EU-asetuksena on suoraan sovellettavaa oikeutta eikä siten pääsääntöisesti edellytä kansallista täytäntöönpanolainsäädäntöä.

Prüm 2 asetus pohjautuu olemassa olevaan Prüm sääntelyyn ja nykyaikaistaa ja selkeyttää sitä. Keskeisimmät suoraan sovellettavat uudistukset ovat velvoite osallistua kasvokuvien automaattiseen vaihtoon ja tiedonvaihtoarkkitehtuurin muuttaminen keskusreitittimeen perustuvaksi.

Kumpikin edellä sanotuista uudistuksista on tärkeä. Kasvokuvien vaihto rikostutinnan kannalta ja reitittimeen perustuva tiedonvaihtoarkkitehtuuri järjestelmän toimivuuden kannalta.

Poliisihallitus katsoo, että esitysluonnoksessa on aivan oikein keskitytty niihin asioihin, joista kansallista lainsäädäntöä edellytetään ja joiden osalta se on sallittua.

Nyt käsillä oleva asetus sisältää kaksi asiaa, jotka on jätetty kansallisen sääntelyn varaan ja nämä ovat automaattiseen poliisirekisteritietojen vaihtoon osallistuminen ja automaattisen tiedonvaihdon käyttäminen kadonneiden henkilöiden löytämiseksi ja tunnistamattomien ihmisjäännösten tunnistamiseksi.

Poliisihallitus on yhtä mieltä esitysluonnoksen kanssa siitä, että nämä molemmat mahdollisuudet on syytä ottaa Suomessa käyttöön ja säätää näitä varten tarvittavat kansalliset säädökset.

Tällä hetkellä voimassa oleva Prüm sääntely on ollut epäselvä sen suhteen saako poliisin tallentamien henkilötietoja, DNA -tunnisteita ja sormenjälkiä käyttää kadonneiden henkilöiden etsimiseen tai tunnistamattomien ihmisjäännösten tunnistamiseen ja soveltamista on vaihdellut EU-maasta toiseen. Uudistuksen myötä tulee selvyys siihen, miten asetusta kussakin maassa sovelletaan tämän suhteen. Poliisihallitus katsoo, että ehdotettu sääntely näiltä osin on hyvä ja tarpeellinen ja tukee poliisin lakisääteisen tehtävän toteuttamista näiltä osin.

Esitysluonnoksessa todetuvin tavoin ehdotettu poliisirekisteritietojen vaihto toteutuessaan tulee olennaisesti nopeuttamaan ja tehostamaan rikostutkintaa tapauksissa, joissa tietoja on pyydetty toisesta EU -maasta.

Tehostuminen syntyy siitä, että tieto siitä, missä maassa kysyttyä tietoa saattaa olla saada heti eikä tarpeettomia kyselyitä tarvitse tehdä eikä niihin vastata, kun järjestelmä on täysin toiminnassa. Tällä hetkellä huomattava osa kyselyistä toiseen EU-maahan osoittautuu turhiksi, kun kysytyssä maassa rekisteritarkastuksen jälkeen havaitaan, että kysyttyä tietoa ei ole.

Lisäksi tietosuoja parantuu nykyiseen verrattuna huomattavasti, koska järjestelmän myötä henkilötiedot vaihtuvat ainoastaan niiden maiden välillä, jossa kysytty henkilö jo on rekisteröity.

Poliisirekisteritietojen vaihdon osalta luonnoksessa sanotaan, että sen pilotointi olisi edelleen käynnissä. Todellisuudessa EU-rahoitteinen pilottihanke loppui marraskuussa 2024, jonka jälkeen siirryttiin Europolin johdolla täytäntöönpanon valmisteluun. Tällä hetkellä tähän valmisteluun osallistuu Suomi mukaan lukien 11 maata ja ainakin 10 maata on mukana tarkkailijoina.

Anssi Kangas, Poliisitarkastaja

Automaattisesti päivittyvä allekirjoitusfraasi. Älä poista tätä kenttää, jos allekirjoitat asiakirjan sähköisesti.

Jakelu

Sisäministeriö

**Poliisihallitus**

Vuorimiehentie 3, PL 1000, 02151 Espoo

kirjaamo.poliisihallitus@poliisi.fi

Puhelin +358 295 480 181, Faksi +358 295 411 780, poliisi.fi